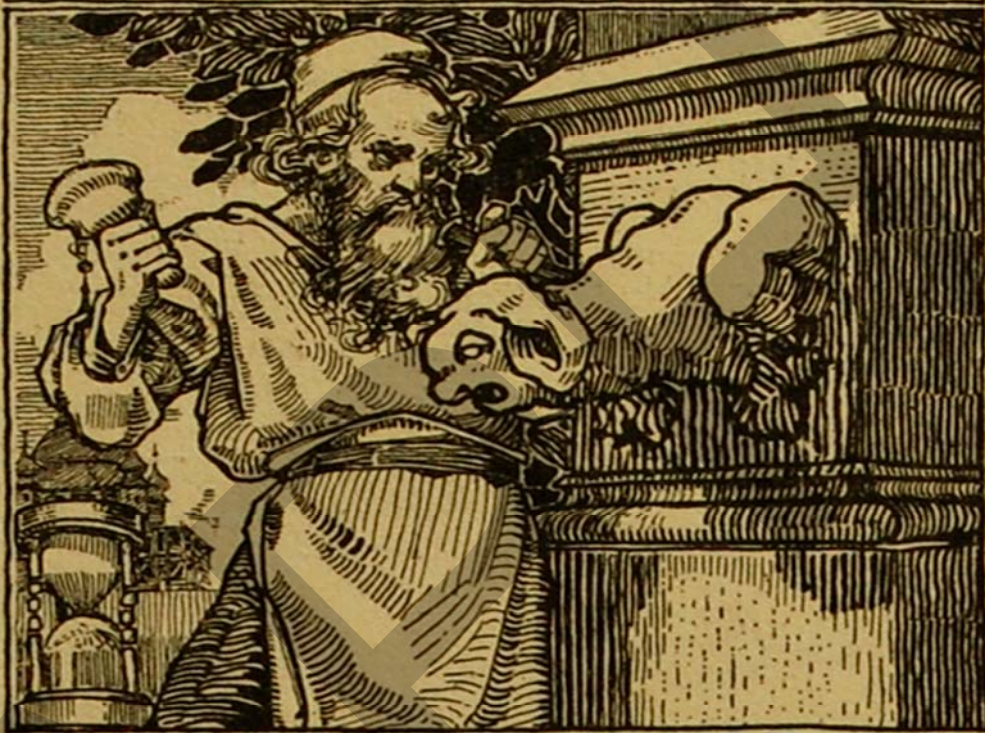

EX LIBRIS

KAMILA HILBERT

*Fotografická sbírka
dómského architekta
Kamila Hilberta
(1865 - 1933)*

Jan Krambál dr.

**Kancelář prezidenta republiky
Inventáře Archivu Pražského hradu**

Fotografická sbírka dómského architekta
Kamila Hilberta (1865-1933)

Inventární soupis

**Praha - Pražský Hrad
Srpen 2008**

Fotografická sbírka dómského architekta Kamila Hilberta (1865-1933)

Fotosbírka bývalého spolku Jednota pro dostavbu chrámu sv. Víta v Praze je materiálem dvojí provenience. Splynuly do ní koncem roku 1954 jednak osobní pozůstalosti dómských architektů, jednak fotodokumentace pocházející z činnosti Jednoty během jejího dlouhého působení v letech 1859-1952.

Ze soukromých fotografických sbírek je ve sbírce Jednoty mimořádně patrná sbírka dómského architekta Kamila Hilberta (1865-1933). Ten byl nejenom sběratelem nejstarších fotografických zobrazení chrámu sv. Víta a vlastnil i nejstarší Lachmannova fotografická zobrazení korunovačních klenotů. Při svých evropských toulkách zaníceně nakupoval i fotografické obrazy významných evropských architektur, zvláště gotického a renesančního období. Jeho pozornosti se těšily i památky uměleckého řemesla a dílem i lidová architektura, zvláště z alpských regionů Evropy. Všechny Hilbertovy fotografie jsou značeny buď jeho provenienčním razítkem, anebo byla užívána knižní značka (ex libris). Je zjevné, že Hilbertovi bylo sběratelství fotografií nejenom estetickým zážitkem, ale i přímým inspiračním zdrojem (dochovány jsou fotografie adjustované do skizzáků vedle kreseb tužkou).¹⁾

Způsob uspořádání sbírky

Hilbertova sbírka byla po svém přenesení do Archivu PH – po zániku Jednoty pro dostavbu chrámu sv. Víta v roce 1954- spojena s fotosbírkou tohoto fondu. Dá se předpokládat, že k tomuto spojení došlo částečně již na půdě Jednoty, kde Hilbert vykonával až do roku 1933 funkci posledního dómského stavitele.

Nepříliš šťastný pokus o pořádání byl učiněn na počátku 60. let 20.století. Omezil se však pouze na rukopisný seznam fotografií hrobky českých králů. V souvislosti s připravovanou souhrnou evidencí ovšem byly ořezány okraje všech rozměrnějších snímků na velikost tehdy normalizované archivní krabice Jednotného archivního fondu (J.A.F.)

Na většině fotografií byl takto zničen důležitý sbírkový záznam: pořadové číslo fotografie od architekta Kamila Hilberta, jeho syna či arch. K.Fialy, občas byl takto poničen popis, autorství fotografie, atp. Většina fotografií z Hilbertovy osobní sbírky byla smíšena

s fotografiemi spolku Jednota a uložena - dle dostupných zpráv- ve 39 archivních krabicích. Žádné z původních soupisů fotografií, které vytvořili Kamil Hilbert, jeho syn nebo arch. K.Fiala, nebyly respektovány.

Uspořádání celkového souboru fotografií, tedy konvolutu fotografií spolku Jednota i osobní sbírky arch. Hilberta, bylo naplánováno na rok 1986. Veškeré fotografie- patrně i ty, které byly dosud uloženy ve spisovém materiálu Jednoty- byly soustředěny. Bylo zjištěno, že v tomto celku se nachází přes 300 položek fotografií provenienčně nepatřící do sbírky Jednoty. Tyto fotografie byly správně určeny jako sbírka Kamila Hilberta st. a opětovně byly vytříděny. Plánovalo se také, že celý soubor bude po zpřístupnění připojen k osobní pozůstalosti architekta Kamila Hilberta v hradním archivu, což se ovšem nestalo. Výsledkem iniciativy v roce 1986 je podnes zachovaný soupis tužkou, mnohdy velmi nepřesný a pro další užití v pořádání sbírky takřka nepoužitelný. I když došlo k vytřídění Hilbertovy pozůstalosti ze sbírky Jednota, fyzicky fotografie zůstaly uloženy u tohoto fondu bez dalších manipulačních pomůcek, a v letech 1986-1989 byly takřka opětovně promíseny s původním fondem Jednota.

Během pořádání fotosbírky Jednota po roce 2000 byly z tohoto fondu vyčleněny fotografie, které nezachycovaly stavbu a dostavbu svatovítského dómu či jeho vybavení, archeologické průzkumy anebo portréty osobností. Vytříděná část- celkem 379 položek - pak byla rozčleněna do teritoriálních skupin dle míst v západní a jižní Evropě, USA a Kanadě, Čechách, Moravě a Slezsku.

V roce 2004-2006 byly Hilbertovy fotografie reponovány do nekyselých obalů a obálek na fotografie, popsány dle dostupné evidence a rozříděny do 10 skupin.

Sbírka je takto uložena celkem v 10 archivních krabicích, s přihlédnutím k původnímu Hilbertovu průběžnému číslování na fotografiích, následovným způsobem:

Krabice č.1: Itálie

Krabice č.2: Slovinsko, Chorvatsko

Krabice č.3: Bavorsko, Severní Porýní-Vestfálsko, Prusko, Sasko

Krabice č.4: Francie, Velká Británie

Krabice č.5: Francie

Krabice č.6: Čechy a Morava

Krabice č.7: Rakousko, Polsko, Lucembursko, Kanada

Krabice č.8: Čechy

Krabice č.9: USA, Kanada

Krabice č.10: fotografie neurčené nebo sporného určení

Během let 2007-2008 byly fotografie převedeny na barevné diapozitivy středního formátu. Originály se tedy běžně nezapůjčují ke studiu.²⁾

Poznámky:

- 1) Srov. inventář Skicáře dómských architektů I, II. Z literatury viz Pražský hrad ve fotografii. 1856-1900. = Prague Castle in Photographs. 1856-1900. [Ed.]: Halmanová, Klára. [Aut.]: Fučíková, Eliška - Halata, Martin - Halmanová, Klára - Scheufler, Pavel. Praha, Správa Pražského hradu 2005. 143 s., fot. [souběžný čes. a angl. text]
- 2) Diapozitivy zhotovil B.Renč, uspořádání do věcných skupin a reponace A.Novotná, soupis fondu M.Hůlková-M. Halata, úvod M. Halata. Srov. Výroční zprávy Archivu PH v letech 2001-2008, č.j. KPR 2456/2008

Obsah – krabice č.1

Inventární číslo:	Název:	Datace:
1	Benátky	
2	Benátky	
3	Benátky	
4	Benátky	
5	Benátky	
6	Benátky	
7	Benátky	
8	Benátky	
9	Řím	
10	Pisa	
11	Pisa	
12	Pisa	
13	Pisa	
14	Pisa	
15	Pisa	
16	Pisa	
17	Pisa	
18	Pisa	
19	Siena	
20	Assisi	
21	Assisi	
22	Milán	
23	Benátky	
24	Benátky	
25	Benátky	
26	Siena	
27	Siena	
28	Siena	
29	Siena	
30	Orvieto	
31	Orvieto	
32	Orvieto	
33	Orvieto	
34	Orvieto	
35	Trento	
36	Bozen	
37	Mezzo	
38	Mezzo	
39	Benátky	
40	Benátky	

Obsah – krabice č.2

Inventární číslo:	Název:	Datace:
1	Slovinsko	
2	Chorvatsko – Zadar	
3	Chorvatsko – Zadar	
4	Chorvatsko – Šibenik	
5	Chorvatsko – ostrov Korčula	
6	Chorvatsko – Korčula	
7	Chorvatsko – Ráb	
8	Chorvatsko – Ráb	
9	Chorvatsko – Ráb	
10	Chorvatsko – Ráb	
11	Chorvatsko – Ráb	
12	Chorvatsko – Split	
13	Chorvatsko – Split	
14	Chorvatsko – Split	
15	Chorvatsko – Split	
16	Chorvatsko – Split	
17	Chorvatsko – Split	
18	Chorvatsko – Split	
19	Chorvatsko – Split	
20	Chorvatsko – Dubrovnik	
21	Chorvatsko – Dubrovnik	
22	Chorvatsko – Trogir	
23	Chorvatsko – Trogir	
24	Chorvatsko – Trogir	
25	Chorvatsko – Trogir	
26	Chorvatsko – Trogir	
27	Chorvatsko – Dubrovnik	
28	Chorvatsko – Dubrovnik	
29	Chorvatsko – Ráb	

Obsah – krabice č.3

Inventární číslo:	Název:	Datace:
1	Augsburk	
2	Augsburk	
3	Augsburk	
4	Augsburk	
5	Mnichov	1899
6	Mnichov	1886
7	Kolín nad Rýnem	
8	Kolín nad Rýnem	
9	Kolín nad Rýnem	
10	Kolín nad Rýnem	
11	Kolín nad Rýnem	
12	Kolín nad Rýnem	
13	Kolín nad Rýnem	
14	Kolín nad Rýnem	
15	Kolín nad Rýnem	
16	Brémy	1888
17	Kolín nad Rýnem	
18	Augsburk	
19	Augsburk	
20	Berlín	
21	Ulm	
22	Berlín	
23	Ulm	
24	Ulm	
25	Ulm	1892
26	Ulm	
27	Ulm	
28	Norimberk	
29	Norimberk	
30	Norimberk	
31	Norimberk	
32	Norimberk	
33	Norimberk	
34	Norimberk	
35	Norimberk	
36	Norimberk	
37	Norimberk	
38	Norimberk	
39	Norimberk	1892
40	Norimberk	1892
41	Norimberk	1892
42	Norimberk	1892
43	Norimberk	1892
44	Norimberk	1892
45	Norimberk	1892

Obsah – krabice č.4

Inventární číslo:	Název:	Datace:
1	Münster	
2	Kolín nad Rýnem	1895
3	Lübeck	
4	Heidelberg	po 1900
5	Řezno	
6	Řezno	
7	Zwickau	
8	Řezno	
9	Řezno	
10	Řezno	
11	Freiberg v Sasku	
12	Freiberg v Sasku	
13	Annaberg v Sasku, Freiberg v Sasku	
14	Řezno	
15	Drážďany	
16	Drážďany	
17	Drážďany	
18	Drážďany	
19	Drážďany	
20	Donaustauf	
21	Frankfurt nad Labem	
22	Frankfurt	
23	Frankfurt nad Mohanem	
24		
25	Annaberg v Sasku	
26	Annaberg	
27	Aachen	
28	Aachen	
29	Aachen	
30	Aachen	

Obsah – krabice č.5

Inventární číslo:	Název:	Datace:
1	Paříž	
2	Paříž	
3	Británie	
4	Británie	
5	Rouen	
6	Paříž	
7	Paříž	
8	Rouen	
9	Rouen	
10	Rouen	
11	Nancy	
12	Anvers	
13	Anvers	
14	Paříž	
15	Paříž	
16	Paříž	
17	Paříž	
18	Paříž	
19	Paříž	
20	Anvers	
21	Anvers	
22	Anvers	
23	Chartres	
24	Chartres	
25	Paříž	

Obsah – krabice č.6

Inventární číslo:	Název:	Datace:
1	Tišnov – Předklášteří	
2	Tišnov – Předklášteří	
3	Tišnov – Předklášteří	
4	Tišnov – Předklášteří	
5	Tišnov – Předklášteří	
6	Tišnov – Předklášteří	
7	Tišnov – Předklášteří	
8	Tišnov – Předklášteří	
9	Kutná Hora	
10	Štechovice	
11	Kutná Hora	
12	Kutná Hora	
13	Manětín	
14	Brno	
15	Brno	
16	Čáslav	1910
17	Čáslav	1910
18	Čáslav	1910
19	Čáslav	1910
20	Čáslav	1910
21	Čáslav	1910
22	Tišnov – Předklášteří	
23	Tišnov – Předklášteří	
24	Kutná Hora	
25	Třebíč	
26	Rokytnice nad Jizerou	
27	Třebíč	
28	Třebíč	
29	Litoměřice	
30	Třebíč	
31	Třebíč	
32	Třebíč	
33	Třebíč	
34	Třebíč	
35	Třebíč	
36	Třebíč	
37	Zvíkov	
38	Kutná Hora	
39	Kutná Hora	
40	Kutná Hora	
41	Liberec	
42	Kutná Hora	
43	Kutná Hora	
44	Kutná Hora	
45	Kutná Hora	
46	Kutná Hora	1887

47
48

Kutná Hora
Kutná Hora

1887

APPH

Obsah – krabice č.7

Inventární číslo:	Název:	Datace:
1	Vídeň	
2	Vídeň	
3	Vídeň	
4	Vídeň	
5	Vídeň	
6	Vídeň	
7	Vídeň	
8	Vídeň	
9	Vídeň	
10	Vídeň	
11	Vídeň	
12	Vídeň	
13	Vídeň	
14	Vídeň	
15	Vídeň	
16	Vídeň	
17	Vídeň	
18	Vídeň	
19	Vídeň	
20	Vídeň	
21	Vídeň	
22	Vídeň	
23	Vídeň	
24	Vídeň	
25	Vídeň	
26	Vídeň	
27	Innsbruck	
28	Innsbruck	
29	Bruck a.d. Mur	
30	Štýrský Hradec	
31	Štýrský Hradec	
32	Polsko	
33	Polsko – Krakov	
34	Krakov	
35	Lucembursko – Lucemburk	
36	Kanada – Toronto	
37	Rakousko	

Obsah – krabice č.8

Inventární číslo:	Název:	Datace:
1	Plzeň, Praha	
2	Praha	
3	Praha	
4	Praha	
5	Praha	
6	Praha	
7	Praha	
8	Praha	
9	Praha	
10	Praha	
11	Praha	1862
12	ornament	
13	Olomouc	
14	Pernštejn	
15	Plzeň	
16	Plzeň	
17	Plzeň	
18	Plzeňsko	
19	Louny	1887
20	Louny	
21	Mělník	
22	Louny	
23	Louny	
24	Louny	1887
25	Louny	1897
26	Louny	
27	Louny	
28	Louny	
29	Louny	
30	Louny	
31	Louny	
32	Louny	
33	Louny	
34	Louny	
35	Louny	
36	Louny	
37	Louny	1894
38	Louny	
39	Louny	
40	Louny	
41	Louny	
42	Louny	
43	Louny	
44	Louny	

Obsah – krabice č.9

Inventární číslo:	Název:	Datace:
1	Kostnice	kolem 1900
2	Kostnice?	kolem 1900
3	Kostnice	kolem 1900
4	Kostnice	kolem 1900
5	Kostnice	1901
6	Kostnice	1901
7	Kostnice	1901
8	Kostnice	1901
9	Kostnice	1901
10	Istanbul	kolem 1900
11	Istanbul	kolem 1900
12	Istanbul	kolem 1900
13	Irsko Queenstown	kolem 1900
14	Maynooth	kolem 1900
15	Philadelphia U.S.A	kolem 1900
16	Istanbul	kolem 1900
17	Sevilla	kolem 1900
18	Sevilla	kolem 1900
19	Sevilla	kolem 1900
20	Tarragone	kolem 1900
21	Segovia	kolem 1900
22	Toledo	kolem 1900
23	Toledo	kolem 1900
25	Toledo	kolem 1900
26	Toledo	kolem 1900
27	Štrasburk	kolem 1900
28	Štrasburk	kolem 1900
29	Štrasburk	kolem 1900
30	Štrasburk	kolem 1900
31	Štrasburk	kolem 1900
32	Štrasburk	kolem 1900
33	Štrasburk	kolem 1900
34	Štrasburk	kolem 1900
35	Štrasburk	kolem 1900
36	Štrasburk	kolem 1900

Obsah – krabice č.10

Inventární číslo:	Název:	Datace:
1	? Třebíč - bazilika	
2	? Plzeň	21.9.1905
3	Pieta	
4	Měšťanský dům	
5	Drážďany	
6	Světe – Sv. Gabriel	
7	trojice různých barokních oltářů	
8	Ranně gotická kružbová okna	
9	? Torzo sv. Šebestiána	
10	Boční vchod do gotického dómu	
11	? Plzeň	
12	Sv. Mikuláš	
13	Detail ukřižování	20. století
14	Socha sv. Václava	
15	? Florencie	
16	Gotická katedrála	
17	? Gotická oltářní nástavec	
18	? Radniční dům	
19	Pohled na vchod do chrámu	
20	Pohřební schrána	
21	Novogotická kašna	
22	Vila	
23	Slezsko	
24	? Cheb	
25	Slezsko	
26	Archa renesanční	
27	? Štramberk	
28	Hrobka	
29	Renesanční náhrobník	
30	Měšťanský dům	
31	Beuronská šloka	1929
32	? Nástěnné malby ? Pardubice	
33	? Nástěnné malby ? Pardubice	
34	Kresebná výzdoba	
35	Umělecký Valcový Mlýn	
36	Ukřižování	
37	? Nástěnné malby ? Pardubice	
38	Obraz – světci (sv. Petr,...)	
39	Brána datována 1619	
40	Barokní portálový vchod	
41	Archa se sv. Jiřím	
42	Rujna renesanční tvrz – zdivo	
43	Říšský evangeliář	kolem 1500
44	Panovnice s dítětem	
45	? Nástěnné malby ? Pardubice	
46	? Nástěnné malby ? Pardubice	
47	? Nástěnné malby ? Pardubice	

48	Kresba	1896
49	Vlys s motivem žní	
50	? Nástěnné malby ? Pardubice	
51	Vlys – sklizeň	
52	? Nástěnné malby ? Pardubice	
53	Mělník	

APPH

<p>Obsah – krabice č. 1</p> <p>Benátky, Řím, Pisa, Siena, Assisi, Milán, Orvieto, Trezzo, Bozen, Menzo</p>	<p>Foto: Pisa</p>
<p>Obsah – krabice č. 2</p> <p>Slovinsko, Chorvatsko – Zadar, Šibenik, Korčula, Ráb, Split, Dubrovník, Trogir,</p>	<p>Foto: Chorvatsko - Korčula</p>
<p>Obsah – krabice č. 3</p> <p>Augsburk, Mnichov, Kolín nad Rýnem, Brémy, Berlín, Ulm, Norimberk</p>	<p>Foto: Norimberk</p>

<p>Obsah – krabice č. 4</p> <p>Monster, Kolín nad Rýnem, Lübeck, Heidelberg, Řezno, Freiberg v Sasku, Annaberg v Sasku, Drážďany, Donaustauf, Frankfurt nad Labem, Frankfurt nad Mohanem, Aachen</p>	<p>Foto: Drážďany</p>
<p>Obsah – krabice č. 5</p> <p>Paříž, Británie, Rouen, Nancy, Avers, Chartres</p>	<p>Foto: Rouen</p>
<p>Obsah – krabice č. 6</p> <p>Tišnov-Předklášteří, Kutná Hora, Štěchovice, Manětín, Brno, Čáslav, Třebíč, Rokytnice nad Jizerou, Třebíč, Zvíkov, Liberec</p>	<p>Foto: Brno</p>

<p>Obsah – krabice č. 7</p>	<p>Foto: Vídeň</p>
<p>Vídeň, Insbruck, Bruck, Štýrský Hradec, Polsko, Krakov, Lucembursko, Kanada-Toronto, Rakousko</p>	
<p>Obsah – krabice č. 8</p>	<p>Foto: Štrasburk</p>
<p>Plzeň, Praha, ornament, Olomouc, Pernštejn, Plzeňsko, Louny, Mělník</p>	
<p>Obsah – krabice č. 9</p>	<p>Foto: Štrasburk</p>
<p>Kostnice, Istanbul, Irsko Queenstown, Maynooth, Philadelphia U.S.A., Istanbul, Sevilla, Trragone, Segovia, Toledo, Štrasburk</p>	

Obsah – krabice č. 10

Foto: Mělník

APDF

APF

Název pomůcky: Fotografická sbírka dómského architekta Kamila Hilberta (1865-1933)

Časový rozsah: 1880-1935

Rozsah fondu v běžných metrech: 0, 6 bm

Ke dni: 31.12. 2008

Počet stran archivní pomůcky: 19

c Mgr. Martin Halata, Martina Hůlková 2008

APPH